

وجود میکرو پلاستیک ها در رودخانه های

منتتهی به جنوب در یای خزر

یافته های مطالعات محققان پژوهشگاه ملی اقیانوس شناسی و علوم جوی ایران نشان می دهد پلاستیک های خرد یا میکرو پلاستیک ها در تمام نقاط مورد مطالعه رودخانه های منتتهی به جنوب دریای خزر وجود داشته و فراوانی این آلاینده ها در پایین دست بیشتر از بالادست است.

به گزارش اقتصادسراسر آمد، احمد منبوهی، رئیس ایستگاه اقیانوس شناسی دریای خزر (نوشهر) با بیان این مطلب که میکرو پلاستیک ها یا پلاستیک های خرد به عنوان فراگیرترین زباله های دریایی، ذرات پلاستیکی کوچک با قطر کمتر از ۵ میلی متر بوده و منشأ اولیه و ثانویه دارند، گفت: میکرو پلاستیک های اولیه در اندازه میکرومتری تولید می شوند و مانند موادی که در محصولات مراقبت شخصی و آرایشی استفاده می شود، میکرو پلاستیک های ثانویه نیز با تجزیه پلاستیک های بزرگ تر تولید می شوند.

وی به طبقه بندی متفاوت میکرو پلاستیک ها اشاره کرد و گفت: میکرو پلاستیک ها بر اساس شکل، اندازه، رنگ، نوع پلیمر و مورفولوژی به دسته های مختلفی طبقه بندی می شوند و با افزایش سطح میکرو پلاستیک، امکان جذب آلاینده هایی مانند هیدر وکربن های آروماتیک چندحلقه ای / PAHs و مواد دارویی روی سطح آبگیریز میکرو پلاستیک ها افزایش پیدا می کند. عضو هیات علمی پژوهشگاه ملی اقیانوس شناسی و علوم جوی ضمن بیان ارتباط انسان ها با محیط های آب شیرین مانند رودخانه ها در ادامه افزود: رودخانه ها نقش مهمی در انتقال پلاستیک به محیط های دریایی دارند و برآورد می شود سالانه ۸۵م ت ۲.۷ میلیون تن پلاستیک از طریق رودخانه ها به دریاها و اقیانوس های جهان وارد شود.

منبوهی افزود: رودخانه ها حدود ۸۰ درصد از زباله های پلاستیکی را وارد اقیانوس های جهان می کنند. همچنین تجمع میکرو پلاستیک ها در رسوبات رودخانه منجر به تشکیل کانون های میکرو پلاستیک می شود و این نقاط به عنوان منبع ثانویه برای میکرو پلاستیک های رودخانه ای در نظر گرفته می شوند. رئیس ایستگاه اقیانوس شناسی دریای خزر (نوشهر)، خاطر نشان کرد: اگر چه مطالعات زیادی در سال های اخیر در مورد آلودگی میکرو پلاستیک در آب ها و رسوبات ساحلی و فراساحلی دریای خزر انجام شده است، ولی هنوز ناشناخته های زیادی در مورد آلودگی میکرو پلاستیک در رودخانه های منتتهی به جنوب دریای خزر وجود دارد.

عضو هیات علمی پژوهشگاه ملی اقیانوس شناسی و علوم جوی در خصوص نتایج این تحقیق گفت: نتایج این تحقیق نشان داد میانگین غلظت میکرو پلاستیک در آب رودخانه در دوره پرآب ۳/۴۵ برابر بیشتر از دوره کم آب بود. عواملی مانند فاضلاب و زباله های خانگی، محل های دفن زباله و فعالیت های تفریحی گردشگری، ماهیگیری و کشاورزی در امتداد رودخانه ها، باعث ازدیاد میزان میکرو پلاستیک ها در نواحی پایین دست رودخانه ها شده است.

به نقل از پژوهشگاه ملی اقیانوس شناسی و علوم جوی، ایسن یافته ها که در مجله تحقیقات علوم محیط زیست و آلودگی Environmental Science and Pollution Research چاپ شده است، اطلاعات پایه ای از میکرو پلاستیک ها در آب های رودخانه های منتتهی به جنوب دریای خزر را ارائه می کند. با این حال، برای داشتن پرو فایل دقیق از میکرو پلاستیک، انجام پایش و نمونه برداری سالانه توصیه می شود.

گروه مناطق آزاد – ترگس ابهری – مناطق آزاد در تمامی نقاط جهان بعنوان دریچه ای برای پیوستن به اقتصاد جهانی تلقی میشود امروزه بسیاری از کشورها با هدف افزایش سطح مبادلات، پیشرفت در زمینه اشتغال، ورود سرمایه خارجی به داخل کشور، افزایش صادرات، افزایش نقش کشور در مناسبات جهانی و به طور کلی با هدف رشد و توسعه کشور در راستای برنامه های حکومتی اقدام به ایجاد مناطق آزاد تجاری – صنعتی می کنند. در همین راستا، منطقه آزاد تجاری – صنعتی انزلی بطور رسمی در سال ۱۳۸۴ البته در راستای تلاش دولت های قبل، در جنوب دریای خزر و در مسیر کریدور شمال – جنوب تأسیس شد. ایجاد این منطقه در ۲۰ کیلومتری از حاشیه دریای خزر و مساحت ۳۴۰۰ هکتار خشکی و عمق ۲ کیلومتری از دریا امکان دسترسی به بازارهای بین المللی و تجارت با کشورهای حوزه دریای خزر که بعنوان یک پایگاه لجستیکی برای صادرات و واردات است را فراهم کرده است. همین امر، فرصتها و مزینتهای مناسبی را در اختیار این منطقه قرار داده است، بطوری که بندر انزلی علاوه بر بزرگ ترین و پیشرفته ترین بندر ایران در دریای خزر، بخش مهمی از قدرت تجاری و اقتصادی در حوزه حمل و نقل نیز محسوب میشود.

منطقه آزاد بندر انزلی دارای پارک صنعتی و تجاری بزرگ است که فضای مناسبی برای راهاندازی بنگاه، صنعت و کسب و کارها و گسترش آنها فراهم آورده است. همچنین وجود موقعیت جغرافیایی این منطقه در ارائه زیرساختهای مناسب و تسهیلات مالی باعث جذب سرمایه گذارانی در این منطقه شده است.

منطقه آزاد انزلی به عنوان یکی از مهمترین مراکز صنعتی، گردشگری و تجاری در کشور ما شناخته میشود و دلیل آن وجود منابع طبیعی گرانبهای است که در این مناطق وجود دارد. منطقه آزاد انزلی دارای ذخایر نفت و گاز است که وجود منابع طبیعی باعث توسعه صنعت نفت و گاز در این منطقه شده است. همچنین اهمیت جغرافیایی باعث شده است منطقه آزاد به عنوان یک پل ارتباطی بین المللی شناخته میشود.

پروژه راه آهن منطقه آزاد بندر انزلی با هدف ایجاد ارتباطات حمل و نقل بهینه و سریع ترین این منطقه با کشورهای همسایه شروع شد که این پروژه با فراهم کردن ارتباطات حمل و نقل زمینی و بین بندر انزلی و شبکه راه آهن کشور، بهبود قابل توجهی در حمل و نقل کالا و کاهش هزینه های حمل و نقل فراهم آورده است.

اهمیت اقتصادی منطقه آزاد بندر انزلی

کشور ایران به مانند تمامی کشورهای در حال توسعه، برای استفاده از مزایای تجارت جهانی و توسعه مناطق آزاد تجاری – صنعتی تاکنون ۷ منطقه در نقاط مختلف کشور تأسیس کرده است اما نکته ای که در مورد این ۷ منطقه باید مورد بررسی قرار بگیرد این است که آیا این مناطق ظرفیت این را دارند که در گام اول موجب رشد و توسعه استان مورد نظر و در گام بعدی موجب رشد کشور شوند؟ منطقه آزاد انزلی به عنوان یکی از این هفت منطقه، ظرفیت تبدیل شدن از یک بنگاه منطقه ای به یک بنگاه بین المللی و ملی را دارد. همانگونه که در اهمیت جغرافیایی نیز بیان شد نزدیکی این منطقه به کشورهای حاشیه حوزه دریای کاسپین و مجمع بزرگ اقتصادی اوراسیا تاثیر فراوانی در اقتصاد این

منطقه ایفا کرده است.

برای اینکه سرمایه انباشت شده تاثیر مثبتی را ایفا کند به منابع اولیه ای نیاز دارد در غیر اینصورت نه تنها باعث رشد نمی شود بلکه رکود را نیز به همراه خواهد داشت. در اینجا منظور از منابع اولیه در واقع عواملی مثل عدم توسعه صنایع داخلی است که این امر می تواند موجب کاهش تولید داخلی و افزایش وابستگی به واردات شود.

منطقه آزاد دارای بنادر مدرن و پیشرفته است که این امر میتواند امکان صادرات و واردات سریع و کارآمد را برای شرکتها و صنعت ها فراهم آورد و همچنین به دلیل برخورداری از تسهیلات مالی که شامل معافیت از مالیات بر سود، معافیت از عوارض ترخیص و امکان برخورداری از تسهیلات مالی و بانکی در رشد اقتصاد این منطقه و کشور تاثیر گذار بوده است. همچنین این منطقه به دلیل قوانین و مقررات و زیرساختهای موجود در آن میتواند شرایط را برای ایجاد شرکت و واحدهای تولیدی در این منطقه فراهم آورد که از این طریق به رشد همه جانبه اقتصادی استان و کشور کمک زیادی میکند.

یکی از مهم ترین مزایای مناطق آزاد تجاری میتوان به توانایی مناطق در جذب و انباشت سرمایه اشاره کرد که با توجه به موقعیت جغرافیایی منطقه آزاد انزلی و بالاخص جذب سرمایه خارجی این امر توانسته است باعث سرعت بخشیدن به روند انباشت سرمایه و رشد اقتصادی منطقه شود. البته باید خاطر نشان کرد برای اینکه سرمایه انباشت شده تاثیر مثبتی را ایفا کند به منابع اولیه ای نیاز دارد در غیر اینصورت نه تنها باعث رشد نمی شود بلکه رکود را نیز به همراه خواهد داشت. در اینجا منظور از منابع اولیه در واقع عواملی مثل عدم توسعه صنایع داخلی است که این امر می تواند موجب کاهش تولید داخلی و افزایش وابستگی به واردات شود.

علاوه بر این ها برخی کشورها برای جلب سرمایه گذاری خارجی، حقوق کارگران را کمتر محافظت و یا نادیده می گیرند که در نهایت میتواند باعث نارضایی و تظاهرات کارگران شود که میتواند ناپایداری اقتصادی را به همراه آورد. نوسانات نرخ ارز از دلایل دیگری است که میتواند تجارت خارجی را تحت تاثیر قرار دهد و باعث رکود اقتصادی شود. بطور کلی وابستگی زیاد به سرمایه گذاری خارجی و عدم توجه به توسعه داخلی باعث میشود یک کشور در معرض رکود و ناپایداری اقتصادی قرار بگیرد.

با توسعه فعالیت صنعتی، تجاری و خدماتی، منطقه آزاد انزلی به مساله اشتغال زایی و کاهش نرخ بیکاری و بهبود چرخه اقتصادی منطقه کمک فراوانی میکند بگونه ای که این افزایش اشتغال میتواند به افزایش تولید و درآمد ملی منطقه و کشور کمک کند، کارآفرینی و نوآوری را در منطقه افزایش دهد و در نهایت استقلال اقتصادی منطقه را گسترش دهد.

بحران مهاجرت به گیلان: عاملی آگاهانه بدون محدودیت

تأسیس منطقه آزاد در یک ناحیه از کشور در گام نخست به دلیل پتانسیلهای بالقوهای است که در آن ناحیه قرار دارد و در گام بعدی می توان به دلیل برخورداری از ظرفیت جذب بالا در آن منطقه ایجاد شود. منطقه آزاد بندر انزلی نیز با وجود پتانسیلها و قدرت جذب بالا همواره با فرصت ها و چالشهای بسیاری همراه بوده است.

مروری بر آسیب شناسی زیر ساخت های

دریا محور استان گیلان؛ «روزنامه در یایی سرآمد» باز نشر می کند

بلوغ ناقص

منطقه آزاد بندر انزلی

غفلت از توسعه داخلی، محروم از سرمایه خارجی

حمل و نقل و افزایش هزینه ها شده است. از سوی دیگر، فقدان پارکینگ و انبارهای مناسب برای حمل و نقل نیز باعث تاخیر در حمل و نقل کالاها شده است که این خود میتواند مشکلات بسیاری را هم برای صاحب کالا و هم خود کالا بوجود آورد.

منطقه آزاد بندر انزلی به عنوان یکی از مهم ترین مراکز حمل و نقلی در شمال کشور دارای پتانسیلهای فراوان است که برخی از پتانسیل ها شامل موارد زیر است:

این منطقه دارای بندرگاه بین المللی است که دسترسی مستقیم به دریای خزر را دارد و به عنوان درگاه اصلی صادرات و واردات کشور به کشورهای حاشیه دریای خزر و حتی کشورهای اروپا شرقی محسوب می شود. این منطقه از ارتباطات چندگانه حمل و نقلی که شامل راه آهن، جاده، بندرگاه و فرودگاه برخوردار است که این تنوع در حمل و نقل میتواند امکان انتقال موثر و راحت تر را برای این منطقه فراهم کندو همچنین این منطقه دارای موقعیت استراتژیک مناسب است که موقعیت مناسبی را برای تبادل تجاری و حمل و نقل بین المللی فراهم آورده است. این موارد برخی از پتانسیلهای حمل و نقلی منطقه آزاد است اما در کنار این پتانسیل هاضعفهایی نیز در این خصوص وجود دارد که در ادامه برخی از آن ها را بررسی می کنیم.

یکی از ضعفها در این حوزه زیر ساخت ناکافی در این منطقه است به طوری که برخی از این زیرساخت های حمل و نقل که در بالا نیز به آن ها اشاره شد نیازمند توسعه و بهبود هستند تا بتواند پاسخگوی حجم بیشتری از کالا و پتانسیل های منطقه آزاد بندر انزلی باشد. از دیگر مشکلات این منطقه مشکلات مربوط به لجستیک است که چالش های زیادی را با خود به همراه داشته است. نبود سیستم مدیریت زنجیره تامین باعث مشکلات در تاخیر حمل و نقل و افزایش هزینهها شده است. نبود پارکینگ و انبارهای مناسب برای حمل و نقل نیز یکی دیگر از مواردی است که باعث تاخیر در حمل و نقل کالاها شده است که این خود میتواند مشکلات بسیاری را هم برای صاحب کالا و هم خود کالا بوجود آورد. نبود استانداردهای مناسب و نظارت درست نیز یکی دیگر از مواردی است باعث تاخیر در حمل و نقل شده است موارد دیگری نیز مانند: ترافیک های شهری و برون شهری، نبود هماهنگی درست بین اپراتورها، مشکلات مربوط به گمرک صادرات و واردات از دیگر موارد بسیار مهم در زمینه مشکلات لجستیکی در منطقه آزاد بندر انزلی است.

همچنین یکی از چالشهای پیش روی منطقه آزاد عدم ترمینال اختصاصی RO-RO در این منطقه است. این ترمینال امکان بارگیری و تخلیه سریع تر و کارآمدتر را فراهم میکند این ترمینال از نظر امنیتی گاهای بهتر عمل میکند زیرا دسترسی را محدودتر و نظارت بصورت دقیق تر صورت میپذیرد و همچنین استفاده از این ترمینال به بهبود ظرفیت بارگیری و تخلیه در بنادر کمک میکند و میتواند باعث افزایش توانایی در پذیرش و حجم بیشتر کالاها شود و از این طریق همچنین میتوان هزینه حمل و نقل را کاهش داد.

این ترمینال می تواند مزایای زیادی را برای صنعت حمل و نقل دریایی فراهم آورد.

از آنجایی که وجود تسهیلات و امکانات قانونی در منطقه آزاد فرصت های خوبی را در جذب سرمایه بخش خدماتی در منطقه آزاد بندر انزلی فراهم کرده است اما همچنان نامنی اقتصادی در این منطقه به یکی از چالش های آن تبدیل شده است و این نامنی می تواند به دلایلی مثل عدم نظارت مناسب و نبوداستقرار قوانین و مقررات واضح، نبود تضامین حقوقی، تورم و نابرابری اقتصادی و ... در این منطقه رخ دهد.

برخی فرصت ها و چالشهای موجود در منطقه آزاد انزلی را می توان این گونه مورد قرار داد تا بتوانیم موانع و پتانسیلهای این منطقه را بهتر بشناسیم: یکی از پتانسیل ها و فرصتهایی که در منطقه آزاد انزلی وجود دارد و در نگاه اول یک اصل غیر مهم بشمار می رود مسطح بودن ۸۸ درصد از اراضی منطقه آزاد بندر انزلی است اما با نگاهی دقیقتر میتوان یافت این پتانسیل میتواند فرصتهای بسیاری را پیش روی این منطقه قرار دهد. از این اراضی میتوان برای ایجاد زیرساخت، پروژههای جدید و ... استفاده کرد. همانطور که شاهد هستیم در طی سال های اخیر از این پتانسیل برای احداث فعالیت های متنوعی از جمله، مجتمع آرش مال بعنوان یک مجتمع تجاری، تفریحی و فرهنگی اشاره کرد که این پروژه از پیشروترین پروژهها با کاربری تجاری در منطقه آزاد بندر انزلی است که با مساحت ۲۲هزار متر مربع و ۱۵۰ واحد تجاری و در ۶طبقه بنا شده است. همچنین میتوان به ساخت یک سالن سینمایی فوق حرفهای با ۸۰۰نفر ظرفیت و سه سالن VIP راه اندازی شده است. راه اندازی اکواریوم انزلی نیز یکی دیگر از پروژه هایی که با بیش از ۱۰ هزار متر مربع بنا و در ۶طبقه تأسیس شده است که این پروژه به تنهایی توانسته است به فرصت شغلی، سرمایه گذاری خارجی و ارتقاء گردشگری کمک شایانی کند. اما موردی که در این موارد علیالخصوص در پروژه اکواریوم منطقه آزاد بندر انزلی ناپدید گرفته شده است یکی از چالشهای پیش روی این پروژه وضعیت پسماند و فاضلابهای تولید شده است که میتواند تاثیرات منفی بر زیستگاه دریایی و محیط زیست بر جای بگذارد.

از سوی دیگر، منطقه آزاد بندر انزلی از بزرگترین مجموعه – های اقتصادی استان گیلان محسوب میشود اما از ضعف نیروی انسانی ماهر و متخصص، مداخله نمایندگان و مدیران و از سویی دیگر از فقدان نیروی کارشناسی و متخصص رنج میرد و اغلب نیروی انسانی بسا نفوذ و ابزارهای نامناسب وارد این سیستم شده اند که این امر به نوبه خود چالش هایی را برای این منطقه فراهم آورده است که در ادامه برخی از این موارد را بررسی میکنیم، کمبود نیروهای متخصص: ضعف نیروی انسانی فنی و متخصص ممکن است منجر به کمبود تخصص و توانمندی در حوزه – های مدیریتی، مالی، تولیدی، بازاریابی و ... برای این منطقه شود و مشکلات عملکردی را برای این منطقه فراهم آورد. کاهش و عدم جذابیت برای سرمایه گذاران: عدم وجود نیروی متخصص و عدم تخصص گرایی در این منطقه ممکن است از میزان جذابیت این منطقه برای سرمایه گذاران بکاهد و در این زمینه ناکام واقع شود.

کاهش نظام مدیریت: منطقه آزاد بندر انزلی تنها در بین سال های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱ شاهد ۶ مدیر عامل در این سازمان بوده است که این خود نیز میتواند باعث کاهش روند پیشرفت در این منطقه گردد و می تواند تضعیف قانون و نظم را منجر شود.

کاهش کارایی و کارآمدی: وجود کارکنان غیرمتخصص و ناکارآمد میتواند باعث کاهش نظام مندی و کارآمدی در فرایندهای مختلف منطقه آزاد بندر انزلی شود که به تاخیر تصمیم گیری در زمان مناسب و افزایش هزینه های غیر ضروری و افت کیفیت خدمات منطقه از سویی سرمایه گذاران منجر میشود.

رقابت پذیری: ضعف نیروی انسانی و مدیریت ناکارآمد می تواند از توان رقابتی این منطقه در بازارهای بین المللی بکاهد و عدم رشد این منطقه را در طی سال ها به وجود آورد.

نبود سیستم مدیریت زنجیره تامین باعث مشکلات در تاخیر

بدون شرح

قاب دوربین

عکس: اصغر بشارتی

بدون شرح...

فریبا عزیزی – اقتصاد سراسر آمد